

UZASADNIENIE

1. Cel przyjęcia ustawy

W dniu 16 kwietnia 2014 r. przyjęto w Strasburgu dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/50/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie minimalnych wymogów służących zwiększeniu mobilności pracowników między państwami członkowskimi dzięki łatwiejszemu nabywaniu i zachowywaniu uprawnień do dodatkowych emerytur (Dz. Urz. UE L 128 z 30.04.2014, str. 1-7). Dyrektywa ta określa przepisy mające na celu ułatwienie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się pracowników między państwami członkowskimi Unii Europejskiej poprzez ograniczenie przeszkód wynikających z niektórych zasad dotyczących dodatkowych programów emerytalnych związanych ze stosunkiem pracy.

Zgodnie z art. 8 ww. dyrektywy dnia 21 maja 2018 r. upływa termin przewidziany na ewentualne przyjęcie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do jej wykonania. Projektowana ustawa wykonuje ten obowiązek.

2. Zakres zmienianej regulacji

Celem dokonania transpozycji przepisów ww. dyrektywy konieczne jest znowelizowanie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1449), zwanej dalej „ustawą o ppe” w związku z określeniem maksymalnego okresu oczekiwania na nabycie prawa do przystąpienia do dodatkowego programu emerytalnego oraz w związku z rozszerzeniem obowiązków informacyjnych pracodawców prowadzących pracownicze programy emerytalne względem ich członków, a także przekazywania informacji przez zarządzających pracowniczymi programami emerytalnymi pracodawcom prowadzącym pracownicze programy emerytalne.

Projektowana nowelizacja obejmuje:

1) zmianę art. 5 ustawy o ppe poprzez dodanie ust. 1c, w którym określa się maksymalną dopuszczalną długość okresu oczekiwania na nabycie uprawnień – zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a dyrektywy; przepisy dyrektywy przewidują, że okres nabywania uprawnień lub okres oczekiwania nie powinien przekraczać 3 lat w przypadku pracowników, których stosunek pracy ustaje z powodów innych niż nabycie uprawnień emerytalnych; obecnie obowiązujące przepisy ustawy o ppe (art. 5 ust. 1) określają jedynie minimalny – nie krótszy niż 3 miesiące – nie zaś maksymalny okres oczekiwania na nabycie przez pracownika prawa do przystąpienia do programu;

2) dodanie art. 22a, w którym określone zostają obowiązki informacyjne pracodawców względem uczestników programu, byłych uczestników programu oraz osób uprawnionych do otrzymania środków zgromadzonych przez uczestnika programu w przypadku jego śmierci, celem dostarczenia zindywidualizowanej informacji.

W art. 22a ust. 1 określa się formę i częstotliwość przekazywania aktywnemu uczestnikowi programu informacji na temat wpływu ustania zatrudnienia na jego uprawnienia do środków gromadzonych na rachunku – zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy.

W art. 22a ust. 2 wskazuje się, co w szczególności powinna zawierać informacja, o której mowa w ust. 1 – zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a-c dyrektywy.

Przepis ten określa zakres indywidualnej informacji uczestnika programu emerytalnego, które częściowo nie są obecne w ustawie *o ppe*, tj.:

- a) wskazanie warunków nabycia uprawnień w ramach dodatkowego programu emerytalnego (częściowo pokrywa się z art. 22 ust. 1 ustawy *o ppe*, gdzie pracodawca przekazuje informację o warunkach funkcjonowania programu, w tym o zasadach wypłat, wypłat transferowych i zwrotów),
- b) określenie wartości zgromadzonych uprawnień (zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy *o ppe* informacji zarządzający programem udziela uczestnikowi programu informacji na temat m.in. wysokości wpłat i wypłat transferowych w przypadku dokonania wypłaty, jednakże dyrektywa wskazuje na prawo do informacji jak określone postępowanie wpłynęłoby na wysokość przyszłej emerytury dodatkowej – a więc przed podjęciem decyzji o wypłacie),
- c) wskazanie warunków przyszłego traktowania nieaktywnych uprawnień emerytalnych¹ (status tych uprawnień jest regulowany przez art. 27 ustawy *o ppe*, jednak warunki te nie są przedmiotem informacji przekazywanej pracownikowi),
- d) pouczenie, że w przypadku dokonania zwrotu uczestnik programu powinien rozważyć zasięgnięcie porady w sprawie zainwestowania tego kapitału celem uzyskania świadczenia emerytalnego.

W art. 22a ust. 3 określa się zakres, formę i częstotliwość udzielania informacji byłemu uczestnikowi programu (beneficjentowi z odroczonymi uprawnieniami²) przez

¹Nieaktywne uprawnienia emerytalne – nieprzepadalne uprawnienia emerytalne przysługujące w ramach programu, w którym zostały uzyskane przez beneficjenta z odroczonymi uprawnieniami. W ustawie *o ppe* są to środki zgromadzone na rachunku przez byłego uczestnika programu.

² Beneficjent z odroczonymi uprawnieniami – były aktywny uczestnik programu, który zgromadził nieprzepadalne uprawnienia emerytalne w ramach dodatkowego programu emerytalnego, ale nie otrzymuje jeszcze dodatkowej emerytury z tego programu (w odniesieniu do ustawy *o ppe* – nie spełnił jeszcze warunków do uzyskania prawa do wypłaty środków).

pracodawcę uprzednio go zatrudniającego – zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy. Kwestia ta nie była dotychczas uregulowana w ustawie *o ppe*.

Projektowany art. 22a ust. 4 reguluje zagadnienie osób uprawnionych do otrzymania środków zgromadzonych przez uczestnika w przypadku jego śmierci, które to osoby zamierzają otrzymać wypłatę środków ratalnie, w terminie późniejszym (na mocy art 42 ust. 3 ustawy *o ppe*) – zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy.

Przepis ten stanowi, że w przypadku świadczeń dla spadkobierców związanych z dodatkowymi programami emerytalnymi (w tekście polskim – *renty rodzinne*, w oryg. ang. *survivor's benefits attached to supplementary pensions*) art. 6 ust. 2 dyrektywy ma zastosowanie do beneficjentów pozostałych przy życiu – czyli do osób uprawnionych do otrzymania środków zgromadzonych przez uczestnika w przypadku jego śmierci.

Osoby te powinny być traktowane, w świetle art. 6 ust. 3 dyrektywy, jak beneficjenci z odroczoneymi uprawnieniami – czyli przysługuje im prawo do uzyskania informacji określonych w art. 6 ust. 2 dyrektywy. Obecnie kwestia ta nie jest uregulowana w ustawie *o ppe*.

W art. 22a ust. 5 zobowiązuje się zarządzających pracowniczymi programami emerytalnymi do niezwłocznego przekazywania pracodawcom prowadzącym program – na ich wnioski – informacji w zakresie wskazanym w projektowanym art. 22a ust. 1-3. Przepis ten ma na celu umożliwienie pracodawcom realizację obowiązków nałożonych na nich w związku z koniecznością implementacji dyrektywy 2014/50/UE, gdyż nie zawsze mogą być oni w posiadaniu wymaganego przepisami kompletu informacji.

3. Data wejścia w życie

Proponuje się, by projektowana ustawa weszła w życie z dniem 21 maja 2018 r. Termin ten wynika wprost z przepisów dyrektywy 2014/50/UE.

4. Informacja na temat konieczności notyfikacji oraz przeprowadzenia konsultacji

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) projekt nie podlega opinii właściwych instytucji i organów Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów

z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów*, projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.